NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
prednesené 14. marca 2006 [1]

I — Úvod

1. Článok 6 bod 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [2] umožňuje v prípade plurality žalovaných s bydliskom v odlišných členských štátoch podať žalobu na súde podľa bydliska ktorého-hokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že medzi nárokmi existuje úzka súvislosť.

2. Oberster Gerichtshof (Rakúsko) bol požiadaný o výklad uvedeného ustanovenia v rámci konania voči dvom subjektom, z ktorých jeden má bydlisko v Rakúsku a druhý v Nemecku, začatého z dôvodu zaplatenia určitej sumy. Žaloba podaná voči prvému z nich, voči ktorému sa vedie konkurzné konanie, však bola už pri jej podaní vyhlásená za neprípustnú, preto v konaní možno pokračovať len voči druhému subjektu.

3. Otázka bola položená v zmysle článku 68 ES v spojení s článkom 234 ES s cieľom zistiť, či je za týchto okolností možná uvedená voľba súdu.

II — Právny rámec

A — *Nariadenie č. 44/2001*

4. Rada, vychádzajúc z článku 65 Zmluvy ES, nahradila Bruselský dohovor z roku 1968 [3] nariadením č. 44/2001 [4] s cieľom zjednotiť pravidlá o právomoci súdov príslušných rozhodovať v sporoch, aby tak uľahčila fungovanie vnútorného trhu. [5]

1 — Jazyk prednesu: španielčina.

2 — Ú. v. ES L 12, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

3 — Dohovor o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a civilných veciach [*neoficiálny preklad*] (konsolidované znenie je k dispozícii v Ú. v. ES C 27, 1998, s. 1).

4 — Článok 68 nariadenia č. 44/2001. Napriek tomu je Bruselský dohovor platný v Dánsku (článok 1 ods. 3 tohto nariadenia) a na území členských štátov, na ktoré sa vzťahuje územná pôsobnosť dohovoru a ktoré sú vylúčené z pôsobnosti tohto nariadenia podľa článku 299 ES.

5 — Odôvodnenia č. 2 a 6.

5. Ustanovenia týkajúce sa „sporov v rámci Spoločenstva" musia byť „vysoko predvídateľné" a vychádzať zo zásady určenia právomoci „podľa bydliska žalovaného... okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby [iný hraničný ukazovateľ — *neoficiálny preklad*]" [6], aj keď okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci „založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva" [7].

6. V súlade s týmito zásadami článok 2 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje, že „ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto štátu".

7. V súlade s týmto predpokladom články 5, 6 a 7 uvádzajú rôzne prípady osobitných právomocí. Podľa článku 6 „osobu s bydliskom na území členského štátu možno tiež žalovať:

1. ak ide o jedného z viacerých žalovaných na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach;

..."

B — *Rakúske právo*

8. § 6 Konkursordnung (rakúske nariadenie o konkurze, ďalej len „KO") stanovuje:

„1. Konania, ktorých predmetom je uplatnenie alebo zabezpečenie práv k majetku tvoriacemu konkurznú podstatu, nemožno začať ani v nich pokračovať proti úpadcovi po vyhlásení konkurzu.

2. Konania týkajúce sa prednostných pohľadávok a práva na vylúčenie majetku z konkurznej podstaty možno začať a pokračovať v nich aj po vyhlásení konkurzu, ale iba voči správcovi konkurznej podstaty.

3. Konania o právach, ktoré sa nijako netýkajú majetku patriaceho do konkurznej

6 — Odôvodnenie č. 11.
7 — Odôvodnenie č. 12.

podstaty, predovšetkým o právach týkajúcich sa osobných plnení úpadcu, možno začať alebo v nich pokračovať aj počas konkurzného konania, proti úpadcovi alebo z jeho podnetu."

9. Toto ustanovenie teda zakotvuje „prekážku konania" zabraňujúcu tomu, aby po vyhlásení konkurzu boli začaté konania alebo aby sa pokračovalo v konaniach, ktorých predmetom je majetok patriaci do konkurznej podstaty, v dôsledku čoho sa žaloby podané na tento účel musia považovať za neprípustné.

10. Ide o opatrenia podobné tým opatreniam z iných právnych poriadkov, ktoré smerujú k zlúčeniu pohľadávok voči úpadcovi s cieľom uľahčiť ich vymáhanie. [8] Povolenie jednotlivých žalôb by malo za následok kumuláciu právnych súdnych a praktických nevýhod.

11. Ako upresnil vnútroštátny súd, správca konkurznej podstaty musí preskúmať práva uvedené v článku 6 ods. 1 KO na účel ich začlenenia do konkurznej podstaty bez toho, aby sa obrátil na súdny orgán [9], avšak v prípade, že toto začlenenie bude namietnuté, dotknutá osoba sa musí súdnou cestou dovolávať svojich práv proti všetkým, ktorí popierajú jej pohľadávku. [10] Ak v tomto štádiu skúmania úpadca výslovne nenamietne proti dlhu, veriteľ má právo na uspokojenie pohľadávky, ktoré ostáva platné aj po konkurze. [11]

III — Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálna otázka

12. Dňa 30. januára 2004 Reisch Montage AG podal žalobu na Bezirksgericht (krajský súd) v Bezau proti pánovi Mariovi Gisingerovi s bydliskom v Rakúsku a proti spoločnosti Kiesel Baumaschinen Handels GmbH so sídlom v Nemecku, pričom požadoval ich zaviazanie na solidárne zaplatenie sumy 8 689,22 eur v dôsledku zmluvy, ktorú obaja podpísali s pánom Günterom Reischom, ktorý postúpil pohľadávku žalobcovi. [12]

13. Bezirksgericht v Bezau rozhodnutím z 24. februára 2004 zamietol žalobu proti pánovi Gisingerovi, keďže na jeho majetok bol 23. júla 2003 vyhlásený konkurz. Rozhodnutím z 15. apríla 2004 Bezirksgericht vyhlásil nedostatok svojej medzinárodnej právomoci a miestnej príslušnosti.

8 — Napríklad aj Ley Concursal española (zákon 22/2003 z 9. júla, BOE č. 164 z 10. júla 2003, s. 26905) stanovuje, že jurisdikčná právomoc občianskoprávnych súdov, na ktoré boli podané žaloby, o ktorých musí rozhodnúť konkurzný sudca, sa zastaví; ak boli žaloby prijaté, musí sa nariadiť výmaz veci z dôvodu neplatnosti (článok 50).

9 — Článok 104 KO.

10 — Článok 110 KO.

11 — Článok 61 KO.

12 — Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že v žalobe nie sú uvedené detaily tejto zmluvy.

14. Reisch Montage AG nebol spokojný s týmto rozhodnutím a podal proti nemu odvolanie na Landesgericht vo Feldkirch, ktorý rozhodnutím z 8. júna 2004 vyhlásil súd prvého stupňa za príslušný rozhodnúť vo veci.

15. Žalovaná spoločnosť podala opravný prostriedok na Oberster Gerichtshof, ktorý prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Môže sa žalobca odvolať na článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001... v prípade, keď podá žalobu proti osobe s bydliskom v štáte súdu a proti osobe s bydliskom v inom členskom štáte, ale keď žaloba proti osobe s bydliskom v štáte súdu je už v čase jej podania neprípustná z dôvodu konkurzného konania začatého na jej majetok, ktoré podľa vnútroštátneho práva predstavuje prekážku konania?“

IV — Konanie pred Súdnym dvorom

16. Nemecká a francúzska vláda, ako aj Komisia podali v lehote na to určenej v článku 20 Štatútu Súdneho dvora písomné pripomienky.

17. Keďže po skončení písomnej časti konania nebolo požiadané o otvorenie ústnej časti konania, po zasadaní Súdneho dvora zo 14. februára 2006 bola vec pripravená na predloženie týchto návrhov.

V — Skúmanie prejudiciálnej otázky

A — *Úvodná poznámka*

18. Na úvod sa musí uviesť, že viaceré ustanovenia nariadenia č. 44/2001 sa zhodujú s ustanoveniami Bruselského dohovoru, ktorý nahradilo, na základe čoho je možné plné uplatnenie výkladov právnej vedy a judikatúry.

19. Je to tak vo vzťahu k článku 2, ktorý sa svojou formuláciou zhoduje v oboch textoch [13], a k článku 6 bodu 1, do ktorého nariadenie č. 44/2001 začlenilo spresnenia, ktoré príslušnému ustanoveniu Dohovoru

13 — Jediný rozdiel spočíva v odkaze na podmienky „tohto nariadenia“ alebo „tohto Dohovoru“.

priniesol rozsudok z 27. septembra 1988, Kalfelis [14], ktoré boli zopakované v neskorších rozhodnutiach [15] a ktoré vyžadujú úzku súvislosť medzi žalobami podanými proti viacerým subjektom.

B — *Pravidlá, ktoré sa týkajú súdnej právomoci*

20. Uvedený článok 2 predstavuje východiskový bod pre kritériá, ktoré kogentným spôsobom určujú súdnu právomoc. [16] Základ systému tvoria jeho dva predpoklady: pravidlá sa uplatňujú v závislosti na skutočnosti, že žalovaný má bydlisko v Spoločenstve [17], a že tým podlieha súdom štátu, v ktorom žije, nezávisle na jeho občianstve. [18]

21. Uvedené ustanovenie sleduje zásadu *actor sequitur forum rei,* bežne akceptovanú porovnávacím právom na uľahčenie ochrany záujmov žalovaného, pre ktorého je zložitejšie brániť sa pred súdom cudzieho štátu [19], hoci aj žalobca tým získa výhody, keďže bude môcť jednoduchšie dosiahnuť výkon rozhodnutia.

22. *Forum domicilii* sa preto javí byť všeobecným, ale nie výlučným pravidlom, pretože existuje popri iných súdoch [20], ktoré ho v niektorých prípadoch pri zohľadnení danej veci [21] alebo vôle strán [22] vylučujú.

23. V iných prípadoch bude článok 2 doplnený ustanoveniami, ktoré stanovujú medzinárodnú právomoc a územnú príslušnosť súdu prostredníctvom noriem, ktoré sú kogentné pre žalovaného a dispozitívne pre žalobcu, ktorý si môže vybrať z viacerých možností [23].

24. V tomto zmysle články 5 a 6 nariadenia č. 44/2001 stanovujú niektoré osobitné

14 — Rozsudok z 27. septembra 1988, Kalfelis/Schröder a i., 189/87, Zb. s. 5565, predovšetkým body 7 až 12.

15 — Rozsudok z 27. októbra 1998, Réunion européenne a i., C-51/97, Zb. s. I-6511, body 47 až 49.

16 — Rozsudky z 9. decembra 2003, Gasser, C-116/02, Zb. s. I-14693, bod 72; z 27. apríla 2004, Turner, C-159/02, Zb. s. I-3565, bod 24, a z 1. marca 2005, Owusu, C-281/02, Zb. s. I-1383, bod 37.

17 — V súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia „ak žalovaný nemá bydlisko na území členského štátu, právomoc súdov každého členského štátu sa určí podľa právneho poriadku tohto členského štátu, ak nestanovia niečo iné články 22 a 23".

18 — GUARDANS CAMBÓ, I.: v kolektívnom diele *Comentario al Convenio de Bruselas relativo a la competencia judicial y a la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil,* vydal Calvo Caravaca, A. L., Universidad Carlos III di Madrid/Boletín oficial del Estado, Madrid, 1994, s. 62.

19 — Správa k Dohovoru o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a civilných veciach, ktorú vypracoval pán P. Jenard (Ú. v. ES C 59, 1979, s. 1).

20 — Napríklad článok 3 ods. 1 nariadenia stanovuje, že „osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly". DROZ, G. A. L.: *Compétence judiciaire et effets des jugements dans le marché commun (Etude de la Convention de Bruxelles del 27 settembre 1968),* Libreria Dalloz, Paríž, 1972, s. 56.

21 — Článok 22 nariadenia začína takto: „Výlučnú právomoc majú tieto súdy bez ohľadu na bydlisko...".

22 — V zmysle článkov 23 a 24 nariadenia sa súd členského štátu Spoločenstiev môže vyhlásiť za príslušný rozhodnúť vo veci napriek tomu, že žalovaný nemá bydlisko v jednom z členských štátov.

23 — Druhý až piaty oddiel druhej kapitoly. Napríklad články 5, 6, 9 až 12, 16, 19 až 20 používajú sloveso „môže".

právomoci umožňujúce podať žalobu na súde v inom členskom štáte, než v ktorom má žalovaný bydlisko, a určujú priamo a mimo vnútroštátneho práva súd, ktorý je príslušný konať vo veci na základe jeho úzkej súvislosti so sporom.

25. V citovaných ustanoveniach je možné nájsť niektoré kritériá ako *forum contractus* [24] alebo *forum delicti commissi* [25], alebo zásadu *forum connexitatis*, ktorá má význam pre prejednávanú vec a ktorá zahŕňa odlišné kategórie procesnej súvislosti, medzi inými pluralitu žalovaných; takto určená právomoc zodpovedá trvalej vôli zákonodarcu Spoločenstva sústrediť žaloby týkajúce sa tej istej veci na súdnom orgáne, ktorý je najbližší alebo ktorý má najužší vzťah k sporu. [26]

C — Osobitosť v prípade plurality žalovaných

26. V dôsledku účasti viacerých osôb na konaní vzniká „litisconsortium", ktoré môže byť aktívne (viacero žalobcov a jeden žalovaný), pasívne (jeden žalobca a viacero žalovaných), alebo zmiešané (viacero žalobcov a viacero žalovaných).

27. Článok 6 bod 1 nariadenia č. 44/2001 stanovuje pasívne litisconsortium [27], aj keď sa môže uplatniť na zmiešané litisconsortium [28]. Na to, aby bola možná voľba súdu, dvaja alebo viacerí dlžníci musia mať bydlisko v rôznych členských štátoch [29] a nároky [30] musia navzájom tak súvisieť, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne.

28. Požiadavka tejto súvislosti má dva dôvody. Na jednej strane znižuje riziko nezlučiteľných rozhodnutí, a na strane druhej bráni protiprávne vyňať niektorého zo

24 — Článok 5 ods. 1 písm. a).

25 — Článok 5 ods. 3 a 4.

26 — DESANTES REAL, M.: *Competencia judicial internacional en la Comunidad Europea*, ed. Bosch, Barcelona, 1986, s. 329.

27 — Už citovaná správa Jenard uvádza, že analogické pravidlá sú uvedené v právnych predpisoch členských štátov, ktoré podpísali Bruselský dohovor — s výnimkou Nemecka, a tiež v početných bilaterálnych dohodách, pozri tiež LOUSSOUARN, I.: *Droit international privé*, 2ª ed., Dalloz, Paríž, 1980, s. 610.

28 — Pokiaľ ide o aktívne litisconsortium, keďže nie je upravené, uplatňujú sa naň právne poriadky členských štátov; GEIMER, R., a SCHÜTZE: *Internationale Urteilsanerkennung*, zv. 1, prvá časť, Mníchov, 1983, s. 385.

29 — Podmienka neexistencie spoločného bydliska je implicitná; TIRADO ROBLES, C.: *La competencia judicial en la Unión Europea. Comentarios al Convenio de Bruselas*, Bosch, Barcelona, 1995, s. 64. Doktrína vylúčila uplatnenie tohto pravidla, pokiaľ má niektorý zo spolužalovaných bydlisko mimo Spoločenstiev; GARAU SOBRINO, F. F.: ob. col. cit., *Comentario al Convenio de Bruselas...*, s. 171.

30 — Napriek použitiu slova „nárok" si nemožno zamieňať subjektovú kumuláciu žalôb uvedenú v článku 6 bode 1 s kumuláciou súdnych konaní stanovenou v článkoch 27 až 30 nariadenia č. 44/2001.

žalovaných z právomoci súdu členského štátu, v ktorom má bydlisko. [31]

D — *Posúdenie prejudiciálnej otázky*

29. Navrhnuté sú dve riešenia otázky položenej vnútroštátnym súdom: francúzska vláda a Komisia sa domnievajú, že sa možno odvolať na ustanovenie o osobitnej právomoci, zatiaľ čo nemecká vláda odmieta túto možnosť. Je potrebné preskúmať obidve možnosti.

1. Prvá alternatíva

30. V predmetnej veci sú už na prvý pohľad splnené podmienky na uplatnenie článku 6 bodu 1, keďže tu ide o dvoch žalovaných a o úzko súvisiace nároky vzhľadom na to, že vyplývajú zo solidárneho záväzku [32], v dôsledku ktorého môže byť celá pohľadávka vymáhaná od ktoréhokoľvek z dlžníkov.

31. Čo sa týka formálneho hľadiska, aby sa žalobca mohol odvolať na osobitnú právomoc, mal by jednoducho nasmerovať svoju žalobu proti viacerým subjektom, čím by tí nadobudli postavenie žalovaných bez ohľadu na prípadné procesné alebo vecné prekážky, súčasné alebo budúce.

32. Táto téza sa zakladá prinajmenšom na štyroch dôvodoch. Po prvé súd musí pred overením platnosti procesného vzťahu potvrdiť svoju právomoc, ktorá nezávisí od prípustnosti žaloby ani od vecného preskúmania opodstatnenosti nároku, čo je otázkou merita veci.

33. Po druhé nariadenie neupresňuje pojem „žalovaného“ ani „spolužalovaného“ [33], ale iba požaduje úzku súvislosť medzi „nárokmi“ bez ďalšieho upresnenia.

34. Okrem toho po tretie podľa článku 30 nariadenia sa konanie na súde považuje za začaté „momentom podania písomnosti,

31 — Tento druhý dôvod, hoci je spomenutý v článku 6 bode 2 — „ako tretiu osobu v konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde, na ktorom sa vedie hlavné konanie, ak sa toto nezačalo výlučne s úmyslom vyňať ju z právomoci súdu, ktorý by inak mal právomoc“ — nie je uvedený v bode 1, ale dá sa vyvodiť zo zmyslu a účelu ustanovenia, a to buď ako dôsledok podmienky súvislosti (správa Jenard), alebo nezávisle (DROZ, op. cit., s. 71, sa domnieva, že pri jeho neuvedení šlo skôr o opomenutie než o úmyselné vynechanie); v rovnakom zmysle GOTHOT, P., a HOLLEAUX, D.: *La Convención de Bruselas del 27 settembre 1968 (competencia judicial y efectos de las decisiones en el marco de la CEE)*, ed. La Ley, Madrid, 1986, s. 69.

32 — Ako príklad súvislosti spomenutá správa Jenard uvádza fakt, že „ide o solidárnych dlžníkov“.

33 — DROZ, op. cit., s. 71.

ktorou sa začína konanie, na súde". V zmysle už citovaného rozsudku Kalfelis toto štádium tiež slúži na posúdenie súvislosti [34] a následne aj na zistenie, či daná písomnosť uvádza dvoch alebo viacerých žalovaných. [35]

35. Nakoniec, pokiaľ žalobca vezme späť žalobu podanú proti strane, ktorá má bydlisko na území štátu súdu, v súlade s článkom 6 bodom 1 zásada *perpetuatio iurisdictionis* zakazuje zmenu medzinárodnej právomoci, v dôsledku čoho sa v konaní pokračuje pred tým istým súdnym orgánom. [36] Tá istá zásada platí, pokiaľ niektorý zo žalovaných bude vyradený z iných dôvodov.

2. Druhá alternatíva

36. Článok 6 bod 1, rovnako ako ďalšie ustanovenia, ktoré predstavujú výnimku zo všeobecného pravidla stanoveného článkom 2, má taxatívny charakter [37] a musí byť vykladaný v užšom zmysle [38] v súlade so sledovaným cieľom; vychádzajúc z tohto predpokladu, toto ustanovenie nie je možné v danej veci uplatniť.

37. Sú tu aj ďalšie argumenty, ktoré potvrdzujú tento názor. Na jednej strane fakultatívny súd stanovený pre prípad plurality žalovaných nie je samoúčelným, keďže svoje opodstatnenie nachádza v požiadavkách hospodárnosti konania a v snahe predísť nezlučiteľným rozhodnutiam, teda v cieľoch, ktoré by neboli splnené, pokiaľ by jedna z podaných žalôb nebola prípustná.

38. Na druhej strane výhoda toho, že žalovaný sa nemusí brániť pred súdom cudzieho štátu, nepoškodzuje protistranu ani jej neukladá neprimeranú záťaž, akou je v prejednávanej veci povinnosť informovať sa o konkurznom konaní.

3. Navrhované riešenie

39. Žiadna z dvoch vysvetlených alternatív sa nehodí na skutkový stav uvedený súdom konajúcim vo veci; okrem toho, ako bude ďalej preukázané, jedna aj druhá obnášajú niektoré ľahko postrehnuteľné riziká.

34 — Bod 12.

35 — SOBRINO, F. F.: op. cit., *Comentario al Convenio de Bruselas...*, s. 170, uvádza, že na existenciu litisconsortia sa zvyčajne odvoláva v čase podania návrhu na začatie konania.

36 — DESANTES REAL, M.: op. cit., s. 331.

37 — WESER, M.: Convention communautaire sur la compétence judiciaire et l'exécution des décisions, Centre interuniversitaire de droit comparé, Brusel/Paríž, 1975, s. 266.

38 — Na výhodu plynúcu pri vyhnutí sa extenzívnemu a mnohoznačnému výkladu výnimiek stanovených v článku 2 Bruselského dohovoru poukazuje rozsudok z 22. novembra 1978, Somafer (33/78, Zb. s. 2183, bod 7).

40. Ak je na súd niektorého členského štátu podaná žaloba týkajúca sa solidárnej pohľadávky proti dvom alebo viacerým dlžníkom, z ktorých iba jeden má v tomto štáte bydlisko, a teda odôvodňuje právomoc tohto súdu, no zomrie pred začatím konania, prvá z uvedených alternatív, vychádzajúca z formálneho hľadiska, túto otázku jasne rieši, ale výsledok ostáva neuspokojivý, keďže riziko nezlučiteľných rozhodnutí je vylúčené iba preto, že proti zosnulému sa nevedie konanie — bolo by tomu inak, ak by boli predvolaní dediči.

41. Pokračujúc v tomto uvažovaní, ak žalovaný, ktorého bydlisko určuje právomoc súdu, postúpil svoj dlh bez toho, aby to oznámil žalobcovi, pochybnosti o pasívnej legitimácii a právnych následkoch tohto neoznámenia by odôvodnili predchádzajúce preskúmanie týchto aspektov a prípadné zamietnutie konať vo veci; to isté by mohol urobiť súd iného členského štátu, v ktorom má bydlisko ďalší žalovaný, čím by došlo k vydaniu odlišných rozhodnutí.

42. Podľa môjho názoru dilema vyplýva zo skutočnosti, že ak podľa vnútroštátneho práva musí byť jedna zo žalôb *ab initio* vyhlásená za neprípustnú, nejde o skutočnú pluralitu žalovaných, takže nie je splnený jeden z predpokladov pre voľbu súdu, ktorý teda ani nemôže plniť svoju úlohu.

43. Prítomnosť dvoch alebo viacerých žalovaných v konaní je stanovená umelým spôsobom. Neplatí, že žaloba musí byť zamietnutá, alebo že je nutné preskúmať tento aspekt, ale jednoducho je jej výkon zakázaný zákonom.

44. Okrem toho, ak sa hneď na začiatku ukáže, že niektorý zo žalovaných sa nemôže zúčastniť na konaní, nedôjde k sledovaniu cieľa predísť nezlučiteľným rozhodnutiam, keďže súd štátu, v ktorom má vylúčený subjekt bydlisko, neprijme žiadne rozhodnutie.

45. Naopak, uplatnenie pravidla na prípady, akým je spor vo veci samej, mení všeobecnú zásadu spôsobom, ktorý je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora[39], keď pod zámienkou jednoduchého zdania má za následok, že určitý občan bude podliehať súdu cudzieho štátu, v dôsledku čoho sú jeho možnosti obrany znížené.

46. Téza, ktorú navrhujem, zohľadňuje predvídateľnosť ustanovení v oblasti súdnej právomoci, pretože rozobrané alternatívy majú presné kontúry, nezavádza nové podmienky

39 — Rozsudky Kalfelis, už citovaný, bod 8, a Réunion européenne a i., už citovaný, bod 47.

na uplatnenie osobitných právomocí a spresňuje už existujúce.

47. Toto riešenie tiež neznamená, že vnútroštátne právne poriadky budú mať nepriamy vplyv na príslušnosť súdu na úkor jeho účinnosti, čo je zakázané judikatúrou [40], ktorá stanovuje prednosť právnych noriem Spoločenstva pred vnútroštátnymi právnymi normami, ktoré sú s nimi nezlučiteľné [41]. Neoslabuje ani účinnosť tých ustanovení Spoločenstva, s ktorými nie je v rozpore, pretože dané právne predpisy majú odlišné oblasti uplatnenia, aj keď sa v niektorých bodoch stretajú.

48. Treba dodať, že nariadenie č. 44/2001 — tak ako predtým Bruselský dohovor — nezjednocuje vnútroštátne procesné pravidlá, ale sleduje skromnejší cieľ, určujúc právomoc súdu, ktorý má konať v niektorých prípadoch, prostredníctvom uplatnenia parametrov odlišných od tých, ktoré sa uplatňujú pri rozhodovaní o prípustnosti žalôb. [42]

49. Samotné nariadenie niekedy odkazuje na vnútroštátne právo, napríklad na upresnenie takého základného pojmu, akým je „bydlisko“ [43]; Súdny dvor pri viacerých príležitostiach povolil použitie pravidiel vnútroštátneho práva na doplnenie pravidiel Spoločenstva. [44]

50. Na základe toho teda nie je možné odvolať sa na článok 6 bod 1 uvedeného nariadenia, pokiaľ žaloba smerujúca proti osobe s bydliskom v štáte, ktorého súd bol zvolený, musí byť už na začiatku zamietnutá z dôvodu, že vnútroštátne právo stanovuje jej neprípustnosť.

51. Odpoveď v tomto zmysle zmierňuje nevýhody každej z dvoch preskúmaných alternatív, sleduje zmysel systému stanoveného nariadením č. 44/2001 a poskytuje užitočný návod pre súdy, ktoré budú uplatňovať toto ustanovenie.

40 — Rozsudky z 15. mája 1990, Hagen, C-365/88, Zb. s. I-1845, bod 20; z 26. mája 2005, GIE Réunion européenne a i., C-77/04, Zb. s. I-4509, bod 35, ako aj rozsudok Turner, už citovaný, bod 29.

41 — Rozsudok z 15. novembra 1983, Duijnstee, 288/82, Zb. s. 3663, bod 14. Hoge Raad der Nederlanden sa pýtal Súdneho dvora, či povinnosť vyhlásiť svoju neprísluśnosť v zmysle článku 19 Bruselského dohovoru existuje v rámci kasačného opravného prostriedku, ktorý v súlade s vnútroštátnym zákonom zužuje skúmanie súdneho orgánu na dôvody uvedené účastníkmi konania.

42 — Rozsudky Hagen, už citovaný, bod 17, ako aj GIE Réunion européenne a i., už citovaný, bod 34.

43 — Článok 59 spresňuje, že „na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu“ (odsek 1), a dodáva, že „ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu“ (odsek 2).

44 — Rozsudky zo 7. júna 1984, Zelger, 129/83, Zb. s. 2397, týkajúci sa výkladu článku 21 dohovoru; a v širšom zmysle rozsudok Hagen, už citovaný, bod 19, v ktorom sú vymenované ďalšie pravidlá tohto druhu.

VI — Návrh

52. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázku položenú Oberster Gerichtshof takto:

Na článok 6 bod 1 nariadenia Rady č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa nemožno odvolať pri podaní žaloby proti osobe s bydliskom v štáte súdu a proti ďalšej osobe s bydliskom v inom členskom štáte v prípade, že táto prvá žaloba musí byť už *in limine litis* zo zjavných dôvodov a zo zákona vyhlásená za neprípustnú.